

berent. Et quod nominationem Universitatis, & facultatis artium hujusmodi insimul habere, ac utraque sive prius per Universitatem, seu illius Rectorem, postea vero per facultatem artium, seu illius Decanum predictos, sive e contrario nominati essent, uti, & gaudere. Quodque decedentibus collatoribus, sub quibus pro tempore facta forent nominationes, qua nondum effectum sortita essent, eadem nominationes sub succedere absque nova nominatione valide existerent, & suos effectus sortiri. Idemque Juniores artium Magistri omnibus, & eisdem prerogativis in literis Leonis Praedecessoris hujusmodi nominatis senioribus concessis potiri, & gaudere possent. Salvo quod in vim hujusmodi nominationis isti Juniores beneficia valorem triginta florenorum Rhemen. aureorum oneribus modo prius expresso deductis excedentia acceptare non valerent, ac quod nominationes suas, seu de persona sua factas Ordinariis collatoribus insinuare non tenerentur, quodque ipsi collatores vita, & praetura eorum durante bis, seu duabus distinctis vicibus: Capitula vero intra decem annorum spatium modo praedicto computant. semel unum beneficium valoris prius expressi respective dictis Magistris sic nominatis per dictam facultatem artium, sive tales Magistri seniores essent, vel Juniores, qui non secus, quam seniores ad cuiuscumque collatoris, aut Capituli qualemcumque beneficium, vel officiorum dispositionem habentes collatores nominari possent, conferre tenerentur: Ita tamen, quod vigore literarum Leonis Praedecessoris hujusmodi singuli collatores praedicti ex beneficiis dictae Apostolicae dispositioni non reservatis in eorum mensibus Ordinariis nuncupatis pro tempore vacantibus de uno dumtaxat singulis decenniis eisdem nominatis providere tenerentur.

§.7. Et quod dicti omnes, & singuli artium Magistri, sive seniores, sive juniores essent, super beneficiis per eos in vim hujusmodi nominationis acceptatis per qualescumque personas cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis existerent, etiam si Abbatiali, Episcopali, Archiepiscopali, aut alia majori dignitate, etiam Cardinalatus onore praefulgerent, aut in vim quarumcumque, etiam conservatoriarum literarum, ac privilegiorum, ac indultorum Apostolicorum, etiam quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, & locis, ac Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinariis, Abbatibus, Capitulis, Conventibus, Collegiis, Universitatibus, etiam Parisien., & aliorum studiorum generalium, ac illorum, & quibusvis aliis, etiam ex paribus, & quibusvis aliis causis, ac sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis pro tempore concessorum extra dictam Universitatem ad iudicium trahi non possent, ipsi tamen nominati hujusmodi suos in dictis beneficiis quoscumque adversarios coram aliquo ex conservatoribus privilegiorum ejusdem Universita-

tis trahere, & quod nominati hujusmodi omnibus, & singulis etiam suis, & pro tempore existentibus Rom. Pontificis antiquis, & descriptis familiaribus, continuis commensalibus, ac in Cappella nostra, tunc sua Cantoribus, Cappellanis, & Romanae Curiae Officialibus, & aliis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis nobilitatis, & conditionis existentibus quascumque expectativas, etiam in forma pauperum, & alias gratias, etiam regales, & imperiales primarias preces habentibus, & prosequentibus, omnino praeferi possent, & deberent, perpetuo concessit, statuit, & ordinavit, seu etiam praesentes literas ad hoc extendit, & ampliavit, ac alias, & alia fecit pro ut in singulis praedictis, nec non Sanctae Memoriae Clementis Papae VII. pariter Praedecessoris nostri literis, super restitutione, repositione, reintegratione, approbatione, nominatione, nova concessione, statuto, ordinatione, extensione, ampliatione Hadriani Praedecessoris hujusmodi cum ipse Hadrianus Praedecessor antequam ejus litera desuper conficerentur, sicut Domino placuit, rebus fuisset humanis exemptus, plenius dicitur respective contineri.

§.8. Cum autem sicut eadem expositio subjungebat firmiora sint ea, quibus sapius dictae Sedis intervenit auctoritas, idem Philippus Rex asserens Universitatem praedictam unicum praesidium, & lumen Catholicae fidei in inferiori Germania existere, tam suo, quam Universitatis, & facultatis artium hujusmodi nominibus praedictis Nobis humiliter supplicari fecit, quatenus omnibus, & singulis literis praedictis pro suis in Sedem, & Fidem Catholicam praedictas meritis, & jam nostrae approbationis robur adijcere, ac alias in praemissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur qui fidelium quorumlibet, praesertim Catholicorum Regum votis libenter annuimus, ac ea quantum in Nobis est, favoribus prosequimur opportunis, attendentes etiam Universitatis praedictae multa esse in Fidem Catholicam, & Sedem hujusmodi merita, Nobis, & Venerabilibus Fratribus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus non incognita, ac Philippum Regem, & singulas personas Universitatis, & facultatis artium hujusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, nec non singularum literarum praedictarum tenores praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, supradicta privilegia, quemadmodum per praedictos Praedecessores nostros concessa, & confirmata fuerunt, cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, cautelis, decretis, derogationibus, praeservationibus, ac pro ut illa concernunt, omnia, & singula in eis contenta, & pro ut

Confirmatio praedictorum privilegiorum

ja-

jacent, dicta auctoritate tenore praesentium approbamus, & confirmamus, eaque suos effectus sortiri volumus, & quatenus opus sit, de novo concedimus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adijcimus, ac ea omnia valida, & efficacia esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & ab omnibus, quos illa concernunt, inviolabiliter observari, ac ita ut contra illa quovis quaesito colore, vel ingenio venire nequaquam possint, ut praefertur, ad illorum observantiam teneri, & ad id etiam sub Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis cogi, & compelli posse declaramus.

Privilegiorum ampliato.

§.9. Et ut majori gratia dictam Universitatem afficiamus, redditum, & proventum annuum beneficiorum in literis Sixti Praedecessoris hujusmodi expressum ad eam summam, quam dictus Leo Praedecessor in suis literis facultati artium concessis hujusmodi expressit, eadem auctoritate extendimus, ita tamen, quod fructus singulorum beneficiorum praedictorum, valore annuum praescriptum non excedant, & si ad beneficia, quorum fructus, redditus, & proventus majoris valoris fuerint, nominationes, & alia praedicta fiant, illa omnia nullius sint roboris, vel momenti. Valor porro praedictus juxta declarationem praedicti Hadriani Praedecessoris super hoc factam, etiam quoad alias d. Universitatis facultates habendus intelligatur, videlicet grossorum fructuum, oneribus non solum perpetuis personalibus, & realibus, sed etiam pensionibus annuis aliis personis super eisdem beneficiis, & officiis reservatis, sique essent super illis reservata, & quibuscumque aliis oneribus, valore fructuum, quos absens in studio, aut alio loco privilegiato reciperet, diminuentibus plene, & totaliter deductis, ita ut ex illis ipse nominatus in hujusmodi loco privilegiato commodius sustentetur.

§.10. Et insuper prohibemus expresse, ut quicumque, nominationes praedictas nunc, & quodcumque habentes, aut prosequentes earum juri, aut prosecutioni sive simpliciter, sive alias in cuiusvis favorem nullatenus cedere possint, quod si fecerint, cessiones hujusmodi nullae sint, & cedentes ad futuras omnino inhabiles censeantur eo ipso, jus tamen ipsum in Rectoris, & Deputatorum Universitatis, si ab illis; Si vero a Decano, & Deputatis artium, manibus respective remittere possunt.

§.11. Praeterea volumus, & mandamus, quod hi, qui ad beneficia curam animarum habentia nominati fuerint, non admittantur, nisi prius ab Ordinariis locorum, praevio examine, absque concursu faciendi fuerint approbati, quodque in eis personaliter residere teneantur; nec se eo nomine excusare possint, quod in dictis Universitate, & facultate artium scholares sint, seu docentes, aut Magistri, districtius inhibentes, tam locorum Ordinariis, quam quibusvis Collegiis, Capitulis, Conventibus, Praelatis, collatoribus, collatricibus, & aliis superioribus personis praedictis in virtute sanctae

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

obedientiae, ne eosdem sic nominatos perpetuis futuris temporibus quovis quaesito colore, vel ingenio impedire, molestare, vel perturbare audeant, seu etiam praesumant. Decernentes quodque irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.12. Et nihilominus S. Gertrudis, & Beatae Mariae Parmen. Abbatibus praedictis, ac dilecto filio Decano Ecclesiae Sancti Jacobi dicti Oppidi Lovanien. per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios praesentes literas, & in eis contenta quacumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Rectoris, & Decani, vel Vice-Decani, ac Deputatorum, ac singularum personarum hujusmodi, seu aliquibus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes faciant Rectorem, & Decanum, vel Vice-Decanum, ac deputatos, & singulas personas hujusmodi, necnon alios, quos ipse praesentes literae concernunt, nostris approbatione, confirmatione, voluntate, nova concessione, adiectione, declaratione, decreto, extensione, prohibitione, mandato, & aliis praemissis pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel eorum aliquem per locorum Ordinarios, conservatores, seu quoscumque alios quavis auctoritate fungentes quomodolibet molestari, perturbari, vel inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super iis habendis, servatis processibus, sententiis, censuris, & poenis ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Executores praesentium literarum.

§.13. Non obstantibus similibus mem. Bonifacii Papae VIII., etiam Praedecessoris nostri, in quo cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dioecesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suae Dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne Iudices a Sede praedicta deputati extra Civitatem, vel Dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere, quocummodo praesumant, & de duabus dietis in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas quis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, & a Praedecessoribus nostris quocummodo emanatis, ac quibusvis aliis Apostolicis, necnon in provinciis, synodalibus, & universalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, & quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & info-

Derogatio contrariorum

M 2 litis

1572.

litis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut aliqua alia ad hoc exquisita forma servanda foret, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Fides transi-
procurum.

§.14. Ceterum qui difficile foret, praesentes literas ad singula quaeque loca, ubi opus fuerit, deferre, volumus, & Apostolica auctoritate praedicta decernimus, quod praesentium transumptis manu publici alicujus Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constituta &c.

Dat. die 1.
Martii 1572.
An.I.

§.15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam &c.
Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Kal. Martii Pont. nostri Anno I.

CLXXX.

Ex Regest. in
Secret. Brevis.

Publicatio literarum, seu potius decreti Pii Papae V. super translatione Ecclesiae Cathedralis Feretranae ab Oppido S. Leonis ad Oppidum nuncupatum *Pinna Billozum*, & respectiva unione, augmento, ac dotatione utriusque Capituli.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Æquum reputamus, & ratione congruum, ut ea, quae de Romani Pontificis gratia processerunt, liceat ejus superveniente obitu litera Apostolica desuper confecta non fuerint, suum fortiantur effectum.

Ob imminenti-
um bellorum
periculum fa-
cta fieri in-
Feretrana Ci-
vitare S. Leo-
nis non por-
tant.

§.1. Dudum per fel. rec. Pium Papam V. Praedecessorem nostrum accepto, quod Ecclesia Feretrana S. Leonis nuncupata in Oppido Civitatis nuncupato ejusdem S. Leonis Feretranae Diocesis dilecti Filii Nobilis Viri Guidi Ubaldi Ducis Urbini temporali dominio subiecta erat, & in illa dumtaxat unus Praepositus, qui Praeposituram dicte Ecclesiae Dignitatem inibi post Pontificalem majorem obtinebat, & sex Canonici existebant, & quae adeo turbibus bellorum imminentiibus suspecta habebatur, quod dictus Guidus Ubaldis Dux pro sui Status tuitione, & conservatione in dicto Oppido, cum unum ex principalioribus Oppidis ditioni suae subiectis reputaretur, continuum Militare Praesidium, ac diu, noctuque cu-

1572.

stodiam assidue habere cogebatur, quodque ob Militum in eodem Oppido continuo arctam custodiam, sive excubias facientium morositate, illorumque diversum a Statu Ecclesiastico vivendi modum, & habitationum necessarium defectum tam Venerabili Fratri Nostro, tunc suo Francisco etiam tunc Episcopo Feretrano, quam dilectis Filiis Praeposito, & Canonici ipsius Ecclesiae ad illam, quoties opportunum, vel alias eis bene visum existebat, liber non pateret accessus, quo fiebat, ut tam Franciscus Episcopus, quam Praepositus, & Canonici praedicti in dicta Ecclesia residentiam debitam non faciebant, minusque in ea Divina Officia, praeterquam in Festivitate ejusdem S. Leonis celebrabantur in divini cultum diminutionem.

Commodius
vero fiebant
in Ecclesia
S. Bartholo-
maei.

§.2. Cumque in dicta Diocesi Oppidum, *Pinna Billozum* nuncupatum, situatione, & loci commoditate pulcherrimum ac Populi multitudine refertum, minusque quam Oppidum S. Leonis hujusmodi suspectum existeret, in illoque, ac praedicta Diocesi una dumtaxat Collegiata Ecclesia sub invocatione S. Bartholomaei existeret, in qua Divinus Cultus per dilectos Filios ipsius Ecclesiae S. Bartholomaei Praepositum, & Canonicos, qui insimul sex numero existebant, exercebatur, quodque tam Franciscus Episcopus, quam dicta Ecclesiae Feretranae Canonici praedicti in eadem Ecclesia S. Bartholomaei situatione, & loci commoditate praedictis attentis, facile residere, & cum Canonici Ecclesiae Sancti Bartholomaei hujusmodi Divina Officia decantare poterant, praefatus Praedecessor, qui divino cultui libenter intendebat, & ut Cathedralis Ecclesiae situationem commodam haberent, sinceris exoptabat affectibus, quique dudum inter alia voluerat, quod semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis, quorum interest, circa praemissa, nec non de domicilio tam Francisco pro tempore existenti Episcopo Feretrano, quam ipsius Ecclesiae Feretranae Canonici praedictis, ut facilius divina Officia celebrare possent, & eis via excusationis non residentiae, ac divinarum non celebrationis praeccluderetur. Utque in dicta Ecclesia S. Bartholomaei per amplius Ministrorum numerum augeretur, opportune providere volens, ipsosque Franciscum Episcopum, ac S. Leonis, & S. Bartholomaei Ecclesiarum hujusmodi Praepositos, eorumque singulos a quibusvis Excommunicationis, suspensionis, & interdici, aliisque Ecclesiasticis sententis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existebant, ad effectum infrascriptorum dumtaxat consequendum, absolventes, & absolutos fore censentes.

Feretranae
Ecclesiam cu
Insignis Ca-
thedralis ab
Ecclesia San-
cti Leonis ad
Oppidum Pin-
nae, & Eccle-

§.3. Motu proprio, non ad Francisci Episcopi, & Praepositorum, & Canonicorum praedictorum, vel alterius pro eis super eo eidem Praedecessori oblatae petitionis instantiam, sed de sua mera deliberatione, & ex certa scientia, ac de Apostolica

1572.

sum S. Bar-
tholomaei res-
tituit respecti-
vis invicem
unitis Capitu-
lis.

potestatis plenitudine, sub datum videlicet sexto Idus Julii, Pontificatus Sui Anno V., Ecclesiam Feretranam praedictam eatenus non frequentatam, & in quam tam Franciscus, & qui pro tempore fuerunt Episcopi Feretrani, ac Canonici dicte Ecclesiae non resederant ad dictam Collegiatam Ecclesiam una cum ejusdem Ecclesiae Cathedralis Insignis auctoritate Apostolica translata, & translata esse voluit, itaut deinceps liceret Francisco, ac pro tempore existenti Episcopo Feretrano, ipsiusque Ecclesiae S. Leonis Praeposito, & Canonici praedicti in dicta Ecclesia S. Bartholomaei residere, & divina Officia inibi una cum illius Canonici praedictis decantare, quodque dicte S. Leonis, & S. Bartholomaei Ecclesiae non amplius duae, Cathedralis scilicet, & Collegiata Ecclesiae nuncuparentur; sed una tantum Ecclesia Cathedralis existeret, nuncuparetur, & reputaretur, & Ecclesiarum earumdem Canonici unum Corpus efficeretur, & Canonici Ecclesiae S. Bartholomaei hujusmodi fructus suos percipientes Canonici, & Cathedralis Ecclesiae nuncuparentur, & nuncupari, privilegiisque, honoribus, exemptionibus, & libertatibus, necnon favoribus, gratis, & indulgentiis, quibus Canonici aliarum Cathedralium Ecclesiarum eatenus uti, gaudere, & frui poterant, & debuerant ac poterant, & debebant, uti, frui, potiri, & gaudere libere, & licite pariformiter, & absque ulla penitus differentia possent. Voluitque, quod tam S. Leonis, quam S. Bartholomaei Ecclesiarum Canonici praefati unum dumtaxat Capitulum insimul facerent, praecedentibus tamen ipsius Ecclesiae S. Leonis sic translatae Canonici Praepositum, & Canonicos dicte Ecclesiae S. Bartholomaei in Choro, Processionibus, & aliis actibus Capitalibus; ac quod de cetero eadem Ecclesia S. Bartholomaei non amplius Collegiata vocaretur, sed Cathedralis Ecclesia S. Leonis existeret; remanente tamen eadem Ecclesia Feretrana in dicto Oppido S. Leonis sub ejusdem Sancti Leonis invocatione cum Insignis Cathedralis Ecclesiae, cujus Festivitas coli die ejusdem S. Leonis non desineret dicte auctoritate perpetuo statuit, & ordinavit.

In eaque Ar-
chidiaconatus,
& Archipres-
byteratum e-
rexit congrua
dote assigna-
ta.

§.4. Et ut eadem Ecclesia Feretrana in eandem Ecclesiam Sancti Bartholomaei sic translata per amplius Ministris honoraretur, & Dignitatibus accresceret, more aliarum Cathedralium Ecclesiarum Insignium in illa unum Archidiaconum, qui prima post Pontificalem pro uno Archidiacono, qui oculus Episcopi nuncuparetur, & unum Archipresbyteratum, quae secunda inibi dignitates existerent pro uno Archipresbytero, qui in absentia dicti Archidiaconi caput Capituli, & Canonicorum existeret, & perpetuo erexit, & instituit, ac pro Archidiaconatus, & Archipresbyteratus praedictorum sic erektorum, & institutorum dote fructus, redditus, & proventus quorumcumque simplicium Beneficiorum Ecclesiasticorum per Franciscum, seu pro tempore existentem Episcopum Feretranam men-

1572.

sa capitali unendorum summam centum & quinquaginta ducatorum auri redditus non excedentium eidem Archidiaconatus, & Archipresbyteratus. Ita quod cum primum dos, ut praefertur, eis assignata fuerit per ipsum Praedecessorem de illis a primava eorum erectione vacantibus collatione, & provisione eidem Ecclesiae Cathedrali, ut praefertur, translata deservire inciperent, & continuo deinceps inservirent, eadem auctoritate similiter perpetuo applicavit, & appropriavit.

Praepositorum
quoque Sancti
Leonis, & S.
Bartholomaei
terciam, &
quartam con-
stituit digni-
tates.

§.5. Necnon Praeposituram S. Leonis Tertiam, ac etiam Praeposituram S. Bartholomaei Ecclesiarum hujusmodi quae principalis Dignitas in illa existerat, quartam, quamdiu tamen tunc dicte Ecclesiae S. Bartholomaei Praepositus vitam duceret in humanis, dumtaxat Dignitates constituit, & Praepositura Ecclesiastica S. Bartholomaei adveniente pro tempore vacatione per obitum tunc illius Praepositi hujusmodi ad id, ut tres Dignitates dumtaxat in ipsa Ecclesia Feretrana in eadem Ecclesiam S. Bartholomaei translata remanerent, illam eandem perpetuo suppressit.

Novo Capitulo in dote augmentum
S. Nicolai Parochialis Ecclesiam addidit.

§.6. Necnon quia tam S. Leonis, quam S. Bartholomaei Ecclesiarum hujusmodi, ac illarum Menstrarum Capitaliarum fructus, redditus, & proventus adeo tenues existebant, quod pro mantentione Canonicorum praedictorum non sufficiebant cum Sancti Leonis quatuordecim, S. Bartholomaei vero Ecclesiarum Canonice, & Praebendarum decem ducatorum auri de Camera fructus, redditus, & proventus hujusmodi secundum communem estimationem valorem annum non excederent, Parochialem Ecclesiam S. Nicolai de Billis nuncupatam dicte *Pinna Billozum*, cujus fructus, redditus, & proventus quadraginta quatuor ducatorum auri similibus secundum estimationem praedictum valorem annum non excedebant, ex tunc prout ex ea die, & e contra cum primum illam per cessum, etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem, illam tunc obtinentis etiam in aliquo ex mensibus Sedi Apostolicae per Constitutiones Apostolicas, seu Apostolicae Cancellariae regulas reservatis, seu Ordinariis Collatoribus etiam per Constitutiones Apostolicas, seu literas alternativarum vel alias concessis, aut alias quovis modo vacare contingeret, etiam si actu tunc vacaret, necnon etiam fructus, redditus, & proventus ejusdem Praepositurae suppressae Capitali mensae S. Leonis sic translatae, & Sancti Bartholomaei Ecclesiarum hujusmodi pro distributionibus quotidianis inter Canonicos pro tempore residentes, & in divinis inservientes, ac in Choro intereffentes, dividendis, praefata auctoritate similiter perpetuo univit, annexit, & incorporavit, ac pro distributionibus hujusmodi appropriavit, ita quod liceret praefato Capitulo corporalem, realem, & actualem possessionem ipsius Parochialis Ecclesiae sic unitae, per se, vel alium, seu alios propria au-

auctoritate libere apprehendere, & perpetuo retinere, illiusque, necnon etiam districte suppressæ Præposituræ fructus, redditus, & proventus in usus, & utilitatem mensæ Capitularis, ac distributionum huiusmodi pro tempore existentibus singulis Canonicis prædictis dandarum, & applicandarum, convertere, cuiusvis licentia desuper minime requisita, necnon eidem Parochiali Ecclesiæ per unum ex ipsis Canonicis sufficienter idoneum per Ordinarium approbandum juxta providam dicti Capituli ordinationem desuper faciendam, ut in divinis deservire, & curam Animarum illius Parochianorum laudabiliter exercere, ac Sacramenta Ecclesiastica illis ministrare, decernentes Præposituram Ecclesiæ S. Bartholomæi huiusmodi, cum, ut præfertur, vacare contigerit, perpetuo suppressam existere, & esse.

Literis defuper conficiendis vel obreptionis vitio, seu intentionis ipsius Prædecessoris, aut quovis alio defectu notari, sive impugnari, vel ad terminos Juris reduci, aut in Jus, vel controverfiam poni, vel vocari, nullatenus posse, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus, gratiarum revocationibus, suspensionibus, derogationibus, & limitationibus tam per ipsum Prædecessorem, quam Successores suos Romanos Pontifices etiam in crastinum eorum assumptionis faciendis comprehendere, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & de novo concessas esse, & censeri debere, sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate surgentes, etiam Casarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi, ac definiendi facultate, & auctoritate, judicari, definiti, & interpretari debere, non obstantibus priori voluntate sua prædicta, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, necnon præ mem. Bonifacii Papæ VIII., & Prædecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ac S. Leonis, & S. Bartholomæi Ecclesiæ prædictarum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, contrariis quibuscumque, aut si aliquem super provisionibus sibi faciendis de dignitatibus ipsius Ecclesiæ S. Bartholomæi, ac huiusmodi speciales, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generalis Sanctæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrassent, & si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet esset processum, quas quidem literas, & processus habitos per eosdem, ac inde secuta quæcumque idem Pius Prædecessor ad Præposituram Ecclesiæ S. Bartholomæi, & Parochialem Ecclesiam, ac Beneficia unienda huiusmodi voluit non exten-

di, sed nullus per hoc eis quoad assumptionem beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibusvis aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenoribus existant, per quæ præsentibus, non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valerit quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda esset in eisdem literis mentio specialis, proviso, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prædictam Præpositura, & Parochialis Ecclesiæ, ac beneficia unienda huiusmodi debitis non fraudarentur obsequiis, & animarum cura in Parochiali Ecclesiæ, & si qua illi maneret Præpositura prædictis nullatenus negligenter, sed earum ac beneficiorum uniendorum prædictorum congrue supportarentur onera consueta. Idem enim Pius Prædecessor ex tunc irritum decrevit, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingeret attentari.

§.7. Ac literas tunc desuper conficiendas nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, seu intentionis ipsius Prædecessoris, aut quovis alio defectu notari, sive impugnari, vel ad terminos Juris reduci, aut in Jus, vel controverfiam poni, vel vocari, nullatenus posse, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus, gratiarum revocationibus, suspensionibus, derogationibus, & limitationibus tam per ipsum Prædecessorem, quam Successores suos Romanos Pontifices etiam in crastinum eorum assumptionis faciendis comprehendere, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & de novo concessas esse, & censeri debere, sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate surgentes, etiam Casarum Palatii Apostolici Auditores, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, in quavis causa, & instantia, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi, ac definiendi facultate, & auctoritate, judicari, definiti, & interpretari debere, non obstantibus priori voluntate sua prædicta, ac Lateranen. Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, necnon præ mem. Bonifacii Papæ VIII., & Prædecessoris nostri, & aliis Apostolicis Constitutionibus, ac S. Leonis, & S. Bartholomæi Ecclesiæ prædictarum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, contrariis quibuscumque, aut si aliquem super provisionibus sibi faciendis de dignitatibus ipsius Ecclesiæ S. Bartholomæi, ac huiusmodi speciales, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generalis Sanctæ Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrassent, & si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet esset processum, quas quidem literas, & processus habitos per eosdem, ac inde secuta quæcumque idem Pius Prædecessor ad Præposituram Ecclesiæ S. Bartholomæi, & Parochialem Ecclesiam, ac Beneficia unienda huiusmodi voluit non exten-

di, sed nullus per hoc eis quoad assumptionem beneficiorum aliorum præjudicium generari, & quibusvis aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcumque tenoribus existant, per quæ præsentibus, non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valerit quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda esset in eisdem literis mentio specialis, proviso, quod propter unionem, annexionem, & incorporationem prædictam Præpositura, & Parochialis Ecclesiæ, ac beneficia unienda huiusmodi debitis non fraudarentur obsequiis, & animarum cura in Parochiali Ecclesiæ, & si qua illi maneret Præpositura prædictis nullatenus negligenter, sed earum ac beneficiorum uniendorum prædictorum congrue supportarentur onera consueta. Idem enim Pius Prædecessor ex tunc irritum decrevit, & inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingeret attentari.

Decreto Pii V. confirmatione addit Gregorius.

§.8. Ne autem de absolutione, voluntate, statuto, ordinatione, erectione, institutione, applicatione, appropriatione, constitutione, suppressione, unionem, annexione, incorporatione, & decreto prædictis pro eo, quod super illis dicti Pii Prædecessoris ejus superveniente obitu, literæ consecræ non fuerint, valeat quomodolibet hesitari, ipsique Franciscus, ac pro tempore existens Episcopus, necnon Sancti Leonis, & Bartholomæi Ecclesiarum huiusmodi Præpositi, & Canonici illorum frustrentur effectu, volumus, & similiter Apostolica auctoritate decernimus, quod absolutio, translatio, voluntas, statutum, ordinatio, erectio, institutio, applicatio, appropriatio, constitutio, suppressio, unio, annexio, incorporatio, & decretum Pii Prædecessoris huiusmodi perinde a dicta die sexto Idus Julii suum sortiantur effectum, ac si secus super illis ipsius Prædecessoris literæ sub eisdem diei data consecræ fuissent, prout superius enarratur, quodque præsentibus literæ ad probandum plene absolutionem, voluntatem, statum, ordinationem, translationem, erectionem, institutionem, applicationem, appropriationem, constitutionem, suppressionem, unionem, annexionem, incorporationem, & decretum Pii Prædecessoris huiusmodi, ubique sufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur.

Clausula.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. die 25. Maii 1572. An. I.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, octavo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno I.

Infi.

CLXXI.

Institutio Collegii Presbyterorum regularium Societatis Jesu, Universitatique Studii generalis diversarum scientiarum, bonarumque Artium in Oppido Pontis Monsonii Metensis Diocesis in Lotharingia, cum reddituum assignatione, privilegiorumque assignatione.

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Procerum.

IN supereminenti Apostolicæ Sedis specula, meritis licet imparibus disponente Domino constituti, & intra mentis nostræ arcana revolventes quantum ex literarum studiis Catholica fides, tenebrosa ignorantia caligine, ac hæresum peste expulsa, augetur, divini nominis cultus protendatur, veritas agnoscat, justitia colatur, reliquæ virtutes illustrentur, ac bene, beateque vivendi via pateat, ad ea, per quæ studia ipsa ubilibet excipientur, & studiosæ personæ ad excessum doctrinæ fastigium aspirantes opportuna subventionis auxilia suscipiant, libenter intendimus, & in his nostræ sollicitudinis partes propensus impartimur, prout pia personarum, præsertim S. R. E. Cardinalium, ac nobilium virorum Ducum vota exposcunt, Nosque locorum, & temporum qualitate pensata in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Carolus Card. de Lotharingia, & Carolus Dux Lotharingia, & Barriuducis Decretum accedente tamen Sede Apostolica auctoritate in Oppido Pontis Monsonii Diocesis Meten. unum erigere Studium diversarum scientiarum generalis, & unum Presbyterorum Regularium Societatis Jesu Collegium, ut Juventus illarum partium, ubi hæresis malum diffusum est, sana doctrina, bonisque moribus, & Artibus instituantur.

§.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum nostri Caroli, tit. S. Apollinaris Presbyt. Car. de Lotharingia nuncupati, & nobilis viri Caroli Lotaringia, & Barriuducis Ducis petitio continebat, quod alias cum Carolus Cardinalis, qui noster, & Sedis Apostolicæ in Lotaringia, & Barriuducis Ducibus de latere Legatus, ac ratione Ecclesiæ Rhemenfis, cui ex dispensatione Apostolica præesse dignoscitur, Dux Rhemenfis, & primus Par Franciæ existit, quique Ecclesiæ Meten. perpetuus administrator in spiritualibus, & temporalibus per dictam Sedem deputatus existit, necnon etiam Carolus Dux prædicti pia meditatione cogitasset, quod longe, lateque diffusum undique esset hæresis malum, quantaque incommoda & damna universo Orbi attulisset, illique tutius, & fortius remedium afferri nequaquam posse, nisi ubique terrarum doctorum virorum Conventus erigerentur, qui sana imbuti doctrina Populos sibi propinquos Catholicam docerent disciplinam, qua, & sibi prodesse, & ceteros hæresibus expulsi in vera fide valerent confirmare, tanta in Deum religione permoti, necnon ferventi in proximum caritate adducti, decreverunt in Oppido Pontis Monsonii Meten. Diocesis, sub dominio prædicti Caroli Ducis existente, unum diversarum scientiarum, & artium Studium generale, in quo Theologiæ, utriusque Juris, ac Medicinæ, & Philosophiæ lectiones continue haberentur, ac etiam inibi ut illud Studium majoribus proficiat incrementis, etiam unum Presbyterorum Regularium Societatis Jesu Collegium eri-

gere, & instituire, ad effectum ut illarum partium Juventus non solum doctrina, quæ ad bene beateque vivendum via præcipua est, sed etiam bonis instituat moribus, & exemplis, si ad id nostra, & Sedis prædictæ interveniret auctoritas.

§.2. Quare pro parte eorundem Caroli Cardinalis, & Legati ac Caroli Ducis Nobis fuit humiliter supplicatum quatenus Præceptoriam, & Hospitalis S. Antonii Ordinis S. Augustini dicti Oppidi domum, & illorum ambitum, ab eisdem Præceptoriam, & Hospitali, illorumque Ordine, & Superioritate, ac mille scutorum auri in auro annuum redditum ex Monasterio S. Gorgonii Gotien. Ordinis S. Benedicti, dictæ Diocesis, seu illius mensæ Conventuali, & ipsius Monasterii Officiis claustralibus, ac ab illo dependentibus, & illi unitis Prioratibus, etiam perpetuo dismembrare, & separare, illaque sic dismembrata, & separata huiusmodi, eidem Societati Jesu ad effectum, ut ipsi Presbyteri in dictis domo, & ambitu dismembratis unum Collegium, juxta illorum instituta erigere, recipere, regere, visitare, & corrigere valeant, pro illius Collegii dote, & personarum ipsius Societatis, quæ humaniores literas, Grammaticam, & Philosophiam, ac Theologiam edocebunt, sustentatione, concedere, applicare, & appropriare, necnon ipsi Collegio pensionem annuam aliorum mille, & quingentorum scutorum similibus, quingentorum videlicet super mensæ Episcopalis Meten., & reliquorum mille super universis, & singulis quorumcumque Monasteriorum, & Prioratuum cuiusvis Ordinis existens, in Meten. Tullen., & Viridunen. Diocesis consentium, seu illorum mensarum Abbatialium, vel Conventualium fructibus, redditibus, & proventibus etiam perpetuo, donec Episcopus Meten., & Abbat. Priores seu Commendatarii dictorum Monasteriorum, & Prioratuum aliqua simplicia beneficia Ecclesiastica, ad eorum collationem aut aliam dispositionem spectantia, quorum annuus valor dictam summam mille scutorum insimul constituat, dicto Collegio pro pensionis huiusmodi extinctione uniri procuraverint, pro rata facultatum cuiusque, & juxta partitionem per ipsum Carolum Cardinalem, ac Venerabiles Fratres nostros Viridunen., & Tullen. Episcopos faciendam persolvendam, reservare, constituire, & assignare, ac in dicto Oppido Universitatem Studii generalis erigere, & instituire, aliasque in præmissis opportune providere, & statuere de benignitate Apostolica dignemur.

Petuntque domum quamdam Hospitalis S. Antonii, & annuos redditus propter hanc Præceptoriam assignari pro dicto Collegio, & prædictum Studium generale institui.

§.3. Nos igitur qui dudum inter alia volumus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica illi uniri, tenerentur exprimere verum annuum valorem, secundum extimationem prædictam, etiam beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, quique hodie prædictum Monasterium S. Gorgonii ex certis tunc expressis causis, regularitate omni-

Qui Pontifex concedit petita, & Collegium prædictum instituit.

omnique statu, & observantia regulari in eo penitus, & omnino suppressis, ad secularitatem per alias nostras literas reduimus, prout in illis plenius continetur, attendentes quod ex literarum studio animarum salutem consulitur, ac alias spiritualia, & temporalia bona mundo proveniunt, & laudabile Caroli Cardinalis Legati, & Caroli Ducis praedictorum decretum plurimum in Domino commendantes, ipsumque Carolum Ducem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, ac poenis, a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, necnon dicti Monasterii suppressionis tenorem praesentibus pro expresso habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo Praeceptorie, & Hospitalis hujusmodi domum, & illorum ambitum, una cum orto, hortaliis, aliisque rebus circumcirca adiacentibus, ad Praeceptoriam, & Hospitale hujusmodi legitime spectantibus, & pertinentibus, dummodo ad hoc dilecti filii moderni ipsius domus Praeceptoris accedat assensus, ab eisdem Praeceptorie, & Hospitalis, illorumque Ordine, & superioritate, ex Monasterio vero S. Gorgonii, seu illius mensa Conventuali, & illius officii regularibus, & ab illo dependens, & illi unitis Prioratibus praefatis, mille, & quingentorum scutorum praedictorum annuum redditum dismembramus, & separamus, illaque sic dismembrata, & separata dicto Collegio Societatis Jesu ad effectum, ut presbyteri Societatis hujusmodi, inibi unum Collegium juxta eorum consuetudines, & instituta, ac cum omnibus, & singulis solitis privilegiis erigere, illudque per seipsum regere, & gubernare, ac visitare, & corrigere possint, & valeant, ac Carolus Card., & Legatus, necnon Carolus Dux locum, & habitationem idoneam, & commodam praefare, suppellestem quoque necessariam, & solitam secundum Collegiorum usum infirruere teneantur pro illius Collegii dote, necnon personarum ipsius Societatis, quae humaniores literas, Grammaticam, & Philosophiam, ac Theologiam edocebunt, sustentatione, concedimus, applicamus, & appropriamus. Praeterea ut dictum Collegium majores in Vinca Domini proferat fructus, quo majoribus fuerit suffultum praesidiis, eisdem Collegio pensionem annuam liberam immunem, & exemptam mille, & quingentorum scutorum similibus, quingentorum videlicet super d. Mensa Episcopalis Meten., & reliquorum mille super universis, & singulis quorumcumque Monasteriorum, & Prioratuum cujusvis Ordinis existen., & in Meten., Tullen., & Viridunen. Diocesis praefatis consisten., seu illorum mensarum Abbatialium, vel Conventualium fructibus, redditibus, & pro-

ventibus, etiam si super illis aliae pensiones annuae aliis assignatae existant, per ipsum Carolum Card., & Legatum, ac pro tempore existentem Episcopum Meten., & dilectos filios singulos Monasteriorum, & Prioratuum eorumdem Abbates, & Priores, seu Commendatarios, & illorum Conventus annis singulis in loco, & terminis per ipsum Carolum Card., & Legatum per se, vel alium statuendis, ipsi Collegio, ac illius personis, vel illarum Procuratori ad id ab eis speciale mandatum habenti perpetuo, donec tamen Episcopus Meten., & Abbates, & Priores, seu Commendatarii praefati, aliqua perpetua simplicia beneficia ecclesiastica ad eorum collationem, provisionem, & aliam quamcumque dispositionem spectantia, & pertinentia, quorum annuus valor dictam summam mille sc. insimul constituat, dicto Collegio sufficienter, & cum effectu pro pensionis hujusmodi extinctione uniri procuraverint, pro rata facultatum cujusque, & juxta partitionem, seu commodam divisionem per Carolum Card., & Legatum, ac Viridunen., & Tullen. Episcopos praefatos faciendam, integre quotannis persolvendam, dummodo ad id Caroli Cardinalis, ac Legati, ac omnium, & singulorum Monasteria, & Prioratus hujusmodi obtinentium accedat assensus, reservamus, constituimus, & assignamus.

§.4. Et insuper quod in dicto Collegio Presbyteri praefati plenissimum, & eum qui juxta dicta Societatis statuta, & formam in singulis eorum Collegiis etiam quam amplissimis, & quibus Universitates famosae annexae sunt, saltem septuaginta personarum ejusdem Societatis numerum compleant; in eo quoque adsint quatuor Theologiae professores, quorum unus sacras literas, alii duo Scholasticam Theologiam, quartus vero conscientiae casus, singuli una lectione quotidiana exponant, ac tres Philosophiae Regentes, quorum quisque duas quotidie legat lectiones: ordine tamen hujusmodi servato, ut quolibet triennio Philosophiae cursus integer absolvetur, & quolibet anno unus incipiat, alter vero desinat, itemque duae lectiones Rethoricae ordinariae singulis diebus, una quoque humaniorum literarum, necnon tres aliae Grammaticae Classes instituantur; duae insuper lectiones Graecae una in alicujus auctoris interpretatione, altera vero in Grammaticae institutione habeatur; una itidem literarum Hebraicarum, & altera Mathematicarum lectiones quotidie inhibi legantur. Statuimus in ipso quoque Oppido Universitatem Studii generalis sub invocatione per Carolum Cardinalem, & Legatum, ac Carolum Ducem praefatos eligenda, in quinque facultatibus praefatis quarum duae Theologiae scilicet, & Philosophiae Presbyteris dictae Societatis juxta eorum statuta, reliquae tres earum Decanis Doctoribus, & Professoribus dirigenda ad instar Bononien. & Parisien. Universitatum, & juxta illarum consuetudines, & statuta erigimus, & instituimus.

Leſorū Collegii praedicti munus praefatis, & numerum.

§.5.11-

§.5. Illique sic erecta, & instituta, ac ejus pro tempore existentibus Rectori, Magistris, Doctoribus, Lectoribus, Praeceptoribus, Scholaribus, Bidellis, Nunciis & aliis Officialibus, & personis, necnon membris, & subditis, quod omnibus, & singulis privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, praerogativis honoribus, ac praeminentiis Bononien., & Parisien. Universitatibus praefatis, illorumque pro tempore existentibus Rectoribus, Magistris, Doctoribus, Lectoribus, Praeceptoribus, Scolariis, Procuratoribus, Bidellis, Nunciis, & aliis Officialibus, ac personis, necnon membris, & subditis in genere, tam dicta Apostolica, quam alias rite Imperiali, & Regia auctoritatibus, aut alias quomodolibet concessis, seu legitime praescriptis, aut in posterum concedendis, & praescribendis, ac quibus illi, & illa utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, uti potiri, & gaudere.

§.6. Necnon iis, qui in quavis Universitate disciplinis, & facultatibus praefatis studere inceperint, studium suum in ea continuare, & qui in dicta sic erecta, aut quavis alia Universitate per tempus debitum studuisse, ac scientia, & moribus idonei comperiti fuerint, in artibus, & Medicina, & Philosophia, ac Theologia, necnon iuribus, aliisque facultatibus praedictis, Baccalaureatus, etiam formalis, & Licentia-turae, ac Laureae, necnon Doctoratus, & Magisterii, & quovis alios solitos gradus ab ipsius Universitatis Rectore, seu scientiarum, in quibus promovendi pro tempore studerint, Lectoribus, aut aliis personis per dictum Carolum Cardinalem, & Legatum in, & ad tempus, vel in perpetuum deputandis, & constituendis, aliisque modo, & forma per ipsum statuendis, recipere, & ipsorum graduum solita insignia sibi exhiberi facere, & postquam hujusmodi gradus, & illorum insignia susceperint, facultates, in quibus promoti fuerint, legere, & interpretari, ac in eis disputare, necnon quoscumque actus, gradus, seu gradibus per eos receptis convenientes exercere, aliisque omnibus, & singulis privilegiis, gratiis, favoribus, praerogativis, & indultis, quibus alii in Bononien., & Parisien. Universitatibus praefatis juxta illarum constitutiones, & mores ad gradus ipsos promoti de jure, vel consuetudine, aut alias utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, ut praefertur, quomodolibet in futurum, uti, potiri, & gaudere in omnibus, & per omnia, perinde, ac si gradus hujusmodi in Bononien., & Parisien. praefatis, & aliis quibusvis Universitatibus juxta illarum constitutiones, & consuetudines hujusmodi suscepissent.

§.7. Necnon eidem Carolo Cardinali, & Legato, & per se, vel alium, seu alios quos ad id duxerit deputandos, & si ei videbitur, vocatis Meten., Viridunen., & Tullen. Episcopis, pro salubri dictae sic erectae

Carolo Card. facultatem e- dendi statuta pro hujus Studii regimine concedit.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

Universitatis directione, & conservatione, ac Rectorum, Magistrorum, Doctorum, Lectorum, Praeceptorum, Procuratorum, Bidellorum, Nunciorum, & aliorum Officialium hujusmodi institutione, & electione, & quavis alia provisione, ac Scholarum manutentione, ipsius tamen Collegii quoad Theologiam, & Philosophiam, cum humanioribus literis, necnon promotionum in dictis facultatibus, & Scholasticorum inibi pro tempore degentium vitae, & studiorum disciplina, & Scholasticorum correctione, admissione, & dimissione, necnon regimine, seu administratione, & politica literariae forma, juxta Societatis praefatae statuta, & instituta pro tempore, & ipsius Societatis Superioribus reservata, ac in praemissis, & infra scriptis omnibus, & per omnia salva, & integra manente personarum, bonorum, & exercitiorum hujusmodi Societatis exemptione, ac regulari observantia, quaecumque statuta, & ordinationes licita, & honesta, ac sacris Canonibus non contraria facere, edere, ac pro rerum, temporum, & personarum qualitate, & varietate corrigere, & reformare, seu illa cassare, & alia de novo condere, ac super illorum observatione quascumque poenas imponere, ac juxta eorum dispositionem judicari debere, ac quicquid fecus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernere.

§.8. Necnon in omnes, & singulos dictae Universitatis Rectorem, & Magistros, Doctores, Lectores, Praeceptores, & singulos dictae Universitatis Rectorem, & Magistros, Doctores, Legatos, Praeceptores & Scholares, ac Procuratores, Bidellos, Nuntios, & Officiales personas, & suppositas, tam seculares, quam quorumvis Ordinum regulares cujuscumque status, gradus, ordinis, dignitatis, & praeminentiae extiterint, etiam si exempta, & Sedis Apostolicae immediate, aut alteri Praelato subiecti, seu alterius Diocesis fuerint, praeterquam ipsius Societatis personas, omnimodam tam civilem quam criminalem, & mixtam jurisdictionem, Apostolica auctoritate praedicta exercere, visitare, reformare, & corrigere, ac errantes punire, & castigare.

§.9. Necnon ipsius Universitatis Rectores, Magistros, Lectores, Praeceptores, & Scholares, ac Procuratores, Bidellos, & alios Officiales hujusmodi eligere, seu eorum electiones aliis committere, easque postquam factae fuerint, per se, vel alium, seu alios ad id per ipsum Carolum Cardinalem, & Legatum deputandos confirmare, & approbare libere, & sicite valeant, concedimus, & desuper indulgemus.

§.10. Decernentes praesentes literas sub quibusvis revocationibus, alterationibus, suspensionibus, limitationibus, etiam si de praesentibus, eorumque toto tenore, ac data, specialibus, & specifica mentio fiat, minime includi, sed illis, ac quibusvis aliis

Jurisdictione- que in omnes illius perso- nas, (non tra- men ipsius So- cietatis) eidē Carolo Card- tribuit.

Jusque eisdem personas eligendi consti- tuit.

Hujus insti- tutionis clausu- las praeservati- vas apponit.

N con-

contrariis non obstantibus in suo robore, vigore, & efficacia persistere, & quoties ille emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo sub quacumque data per dictos Carolum Cardinalem, & Legatum, ac Carolum Ducem eligenda concessas esse, sique incommutabilis voluntatis, & intentionis nostrae esse, & fore, eademque praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu notari, aut in jus, vel controversiam, quacumque ratione, vel causa etiam rationabili deduci, causamque, seu causas, propter quas praemissa facta fuerint, etiam tamquam a Sede praedicta delegatis minime verificari, nec propterea, seu pro eo quod interesse pretendentes vocati non fuerint, per subreptionem obtentas praesumi, viribusque propterea carere.

§.11. Et ita in praemissis omnibus, & singulis, per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate surgentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§.12. Necnon praefatum Carolum Cardinalem, & Legatum, ac pro tempore existentes Meten. Episcopum, seu perpetuum administratorem, necnon Monasteriorum, & Prioratum Abbates, Priores, seu Commendatarios, ac Conventus hujusmodi, ad integram solutionem pensionis praefatae eidem Collegio facien. juxta reservationis, constitutionis, & assignationis praefatarum tenorem efficaciter obligatos fore, ac volentes, & eadem auctoritate statuentes, quod qui ex Carolo Cardinale, & Legato, ac Episcopo, seu Administratore Meten. necnon Abbatibus, & Prioribus, seu Commendatariis, ac Conventibus praefatis in dictis terminis, vel saltem intra triginta dies illorum singulos immediate sequentes, pensionem praefatam per eos tunc debitam non persolverint cum effectu, lapsis diebus eisdem Carolo Cardinali, & Legato, seu Episcopo, vel Administratori Meten., & si Cardinalis, aut Antistes sit, Abbati, ac Priori, seu Commendatario hujusmodi ingressus Ecclesiae interdictus existat, si vero Abbas, & Prior, seu Commendatarius inferiores Cardinales, & Antistites sint, aut Conventus fuerint, sententiam excommunicationis incurrant, cujus interdicti relaxationem hinc interdictus, excommunicatus vero ab excommunicationis sententia hujusmodi absolutionis beneficium donec Collegio, vel Procuratori praefato de pensione praefata tunc debita integre satisfactum, aut alias cum Collegio, seu Procuratore hujusmodi amicabiliter concordatum fuerit, praeterquam in mortis articulo constitutus

Et decretum irritans.

Recusantibus solvere Collegio annuos redditus su praedictas penas indicat.

nequeat obtinere. Si vero per sex menses dictos triginta dies immediate sequentes interdictus sub interdicto permanerit, excommunicatus vero praefata excommunicationis sententiam ejusmodi sustinuerit, animo quod absit indurato, ex tunc effluxus mensibus ipsis interdictus a regimine, & administratione Ecclesiae, ac Monasterii, & Prioratus hujusmodi suspensus, excommunicatus vero praefati, ipso Monasterio, & Prioratu perpetuo privatus existat, illiusque commoda cessare, & ea cessante Monasterium, & Prioratus hujusmodi vacare censeantur eo ipso.

§.13. Quocirca dilectis Filiis Viridunen. & Tullen., & Meten. mandamus quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per, se vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quacumque ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Caroli Cardinalis, & Legati, ac Caroli Ducis, necnon Collegii, illiusque personarum praefatarum, aut alicujus eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque, & illorum singulis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra, praesentes literas, & in eis contenta hujusmodi inviolabiliter observari, & illos, quos dictae literae concernunt, omnibus, & singulis praemissis pacifice frui, & gaudere, ac pensionem praefatam Collegio, aut Procuratori juxta praeservationis, Constitutionis, assignationis, & decreti praefatorum continentiam & tenorem integre persolvi, non permitte eos, aut eorum quemlibet per quoscumque quomodolibet indebitum molestari, perturbari, vel inquietari. Et nihilominus quemlibet, ex Carolo Cardinali, & Legato, ac Episcopo, seu Administratore Meten. ac Abbatibus, & Prioribus, seu Commendatariis, & Conventibus praefatis, quem interdicti, & suspensionis, aut excommunicationis sententias, & privationis poenam hujusmodi incurrisse eis constiterit, quoties super hoc pro parte Collegii praefati fuerint requisiti, tamdiu Dominicus, & aliis festis diebus in Ecclesiis, dum major inibi Populi multitudo ad divina convenerit, interdictum, & suspensum, vel excommunicatum, & privatum respective publice nuncient, & faciant ab aliis nunciari, Excommunicatumque ab omnibus arctius evitari, donec Collegio, vel Procuratori praefato de dicta pensione tunc debita fuerit integre satisfactum, ipseque interdictus, & suspensus relaxationem interdicti, suspensionis, aut excommunicatus ab Excommunicationis sententia hujusmodi absolutionis beneficium meruerit obtinere. Contradictores quoslibet, & rebelles ac praemissis non parentes, si Cardinales aut Antistites auctoritate nostra, si vero inferiores Cardinales aut Antistites sint, per sententias, & censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis servatis processibus, illos in sententias, censuras, & penas praefatas incurrisse declarando, ac etiam eas iteratis vicibus

Executores hujus Constitutionis deputat.

bus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.14. Non obstantibus priori voluntate nostra praefata, & Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a jure permixtis fieri prohiben. ac fel. rec. Bon. facii Papae Octavi Praedecessoris nostri, etiam illa, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Dioecesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suae Dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices a Sede praefata deputati extra Civitatem, vel Dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel alii vices suas committere praesumant, ac de duabus diebus in Concilio generali edita, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur, ac aliis Apostolicis, necnon in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, ac Ordinationibus Ecclesiae Meten., & Monasteriorum, Prioratum, & Ordinum, ac Universitatum praefatorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, & immunitatibus ac literis Apostolicis, illis, illorumque Superioribus, Conventibus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere vel in specie, etiam consistorialiter quomodolibet concessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent praesentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus: contrariis quibuscumque. Aut si Carolo Cardinali, & Legato, ac Episcopo, seu Administratori Meten., & Abbatibus, Prioribus, seu Commendatariis, & Conventibus praefatis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod ad praestationem, vel solutionem pensionis alicujus minime teneantur & ad id compelli, aut quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, Indulgentiis, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quoruncumque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quobus

Contrariis omnibus derogat.

modolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris literis mentio specialis.

§.15. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, dismembrationis, separationis, concessionis, applicationis, appropriationis, reservationis, constitutionis, assignationis, statuti, electionis, institutionis, indulti, decreti, voluntatis, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis &c.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, Nonis Decembris, Pontificatus nostri Anno I.

CLXXXII.

Unio Beneficiorum Baliaiorum ab Haereticis recuperatorum Militiae Sanctorum Mauriti, & Lazari.

GREGORIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. Decet Apostolicam Sedem praecipuam omnium Christianissimum matrem, quae & ipsa Christianis quoque Principibus veluti columnis innititur, ex eis, illos ubi gratia, ac benignitate completi, quos praeter temporalem potentiam, ac dignitatem majore pietate, ac Religionis amplificanda studio eminere cognoscit. Cum itaque dilectus filius nobilis vir Emanuel Philibertus Sabaudiae Dux Nobis exponi fecerit, pridem bonam partem eorum Baliaiorum, aliarumque jurisdictionum, & locorum Ditionis suae temporalis, quae vivente, clar. mem. Carolo Sabaudiae Duce genitore suo a Bernensibus, aliisque finitimis Populis haeretica pravitate polluta occupata fuerant, de ipsorum voluntate recuperasse, & ad pristinum suam temporalem jurisdictionem revocasse, & quamquam speret sub suo Dominio, divina favente misericordia, Populos illos, erroribus relicti, Catholicae fidei, extra quam salvus esse nemo potest, doctrinam ampleuros, nihilominus, quia ob inveteratam in ipsis haereticae perfidiae malitiam, quam fere omnes ab incunabulis imbibunt, valde timendum est, eos ab hisce pravis opinionibus non ita brevi dimoveri posse, sed temporis beneficio ea in re utendum esse. Interim vero dum Religio Catholica in illis Regionibus restitui poterit, per commodum existimari, ut Ecclesiae, Monasteria, Hospitalia, Beneficia, & bona Ecclesiastica prophanis nunc usibus impie subiecta, quando in pristinos usus, & officia restitui non possunt, saltem militiae Sanctorum Mauriti, & Lazari sub Regula Sancti Augustini proxime a Nobis instituta, cujus ipse Emanuel Philibertus, & magnus Magister existit, ad laudem Dei, & Christianae fidei propagationem aliquo pacto inserviant.

§.2. Cumque ob has causas, idem Emanuel Philibertus Dux, & magnus Magister Nobis humiliter supplicari fecerit, ut Militiae hujusmodi propagationi, atque incrementum

Sanctionemque penalem adiciat.

D. P. An. I. 5. Decemb.

Ex Regestis Secret. Brevis.

Exordium, & facti scilicet.

Unio Beneficiorum Militiae SS. Mauriti, & Lazari.